

Týden

27 / 2026

Obsah

Jak nazývat Progresivismus?

Filmy Soukromý život a Věrnost

Filmy Den odhalení a Šedá zóna

Rozmarýn

Téma: Jan Hus

Jak nazývat Progresivismus?

2. července 2026 (společnost)

Pojmy a označení jsou velmi důležité a pokud nějakému fenoménu přiřadíme nějaký název odvozený od již existujícího slova, tak tím tomuto fenoménu přidáváme energii tohoto slova. Na úvod možná složitá věta, ale hned přejdu na konkrétní příklad.

A tím je společensko-politický fenomén, který nazýváme progresivismus.

A my tímto označením tomuto veskrze destruktivnímu fenoménu přiřazujeme význam slova vývoj, tedy opak toho, co tento fenomén skutečně představuje, totiž rozklad. A i když to slovo „progresivismus“ můžeme pronést se sebevětším pohrdáním, stejně tam alespoň část energie pozitivního vývoje zůstává. A stejný problém nám přinášejí i další slova, například sluníčkáři či liberalisté, a tak stojí za úvahu toto názvosloví změnit.

Jak bychom dřívější progresivismus tedy vlastně mohli definovat?

1. jednak tzv. korektností. Nikomu se nesmí zkřivit vlasek na hlavě ani mimo hlavu.
2. bývalí progresivisté také zvou všechny lidi k nám a chtějí jim rozdat to, co máme.
3. chtějí také přestat používat moderní technologie a vrátit se zpět například k větrnému pohonu.
4. podle progresivistů má také člověk přestat mít jasnou pohlavní identitu a vrátit se v podstatě do předškolní mentality.
5. a nakonec progresivisté mají poslouchat to, co se centrálně přikáže, tedy například když se řekne, že se jdeme očkovat nebo skákat z okna, což je celkem podobná činnost, tak všichni by se měli postavit do fronty jako na oběd ve školce a nejlépe u toho ani nemluvit.

Když se nad tím zamyslíme, tak to s progresí, tedy vývojem, nemá skutečně naprosto nic společného. Je to spíše návrat do naivního dětského uvažování, ale ne ve smyslu hezkého dětského objevování světa, ale toho, že učitelka v mateřské škole chce, aby děti nezlobily, nehádaly se a na slovo poslouchaly, aby si mohla s kolegyní v klidu popíjet kávičku. A k tomu je potřeba trochu té drezúry.

Této dětinské ideologii je skutečně naprosto nesmyslné říkat progresivismus. Ze sledování hororů přece všichni víme, že když chceme zničit nějakého démona, tak je velmi užitečné, když odhalíme jeho jméno. Je důležité správně pojmenovat zlo, abyste s ním mohli efektivně bojovat. A tak tedy, jak nazveme to, co jsme dříve nazývali progresivismem?

Je vhodné použít zavedené praktiky, a tedy přiřadit k danému slovu -ismus. Tak zkusím navrhnout nějaké možnosti do jakési národní ankety o nejvýstižnější slovo, které v budoucnu dostatečně zevšeobecní.

Tedy návrhy: Infantismus, Retardismus. A protože rak chodí pozpátku, tak ještě odvozeniny račí: Rakismus anebo Cancerismus. Tedy dávám tyto čtyři slova do

pranice, ale pokud se ani jedno z nich neujme, tak český duch je tak vynalézavý, že jistě se nějaký vhodný kandidát objeví.

Filmy Soukromý život a Věrnost

2. července 2026 (kultura)

V našich filmových okénkách se samozřejmě budeme zabývat hlavně neamerickou tvorbou, ale dnes ještě zůstaneme ve světě.

Francouzský film z loňského roku „Soukromý život“ mě velmi příjemně překvapil. Je to film o velmi rezervované psychiatrice, které se zasebevraždí pacientka. A tato psychiatricka se sama psychologicky během filmu mění. A film se zajímavě dotkne i tématu minulých životů. A hlavní roli psychiatricky ztvárnila velmi zajímavě americká herečka Jodie Foster, která se proslavila filmem „Mlčení jehňátek“. A její francouzština je velmi příjemná. A dvě hlavní mužské role ztvárnili dva známí a zajímaví francouzští herci Daniel Auteuil a Mathieu Amalric. Film režírovala Rebecca Zlotowski.

A další film, který jsem viděl před pár dny a také mě dost zaujal, je ruský film „Věrnost“, v originále vlastně shodný název *Věrnost*, také od režisérky, tentokrát narozené v Tádžikistánu, Niginy Sajfullajevy, ve kterém hrají Alexandr Pal a Jevgenija Gromova.

Je to film z roku 2019, ale zatím mě minul. Je lehce erotický, ale tato erotičnost je ve filmu funkční, protože se jedná o vztahové drama, kdy hlavní hrdinka postupně prochází nedůvěrou ve věrnost svého partnera. A hlavní představitelka Jevgenija Gromova je v tomto niterném vztahovém dramatu výborná.

A zmíním dnes již po několikáté svůj web vaclavhrabak.cz, protože pokud by

vás zajímaly další moje filmové tipy, tak tam najdete mé krátké recenze, které jinak publikuji na ČSFD. A pokud má film čtyři nebo pět hvězdiček, tak rozhodně doporučuji ke zhlédnutí.

Filmy Den odhalení a Šedá zóna

2. července 2026 (kultura)

Protože začaly prázdniny, tak společenská témata posuneme trochu víc ke kultuře. V Karlových Varech zítra začne filmový festival s letošní hvězdou Dustinem Hoffmanem, ale o tom je zpráv v mediálním prostoru až až. Tak bych spíš upozornil na filmy, které mě nějakým způsobem v poslední době zaujaly, a nemusí se jednat až tak o žhavé novinky. Ale jsou to filmy, které jsou dostupné buď v kinech, anebo různě na internetu, a tedy filmové tipy, které můžete sami zkusit, pokud vás zaujmou.

A začnu velikánem světového filmu Stevenem Spielbergem.

Je celkem zajímavé, že Steven Spielberg natočil alespoň jeden sci-fi film v každé ze sedmi po sobě jdoucích dekád své kariéry. V roce 1964 to byl méně známý film „Firelight“, ale od 70. let to byly samé světové hity: „Blízká setkání třetího druhu“ (1977), „E.T. – Mimoszemšťan“ (1982), „Jurský park“ (1993), „A.I. Umělá inteligence“ (2001), „Válka světů“ (2005) a „Ready Player One: Hra začíná“ (2018).

A letos je to nový film „Den odhalení“. Den odhalení je dnem, kdy se lidstvo konečně dozví pravdu o návštěvách Země mimozemšťany, které se americký vládní úřad snaží utajit.

Je to moc hezký „pohádkový“ příběh okořeněný zajímavými „psycho“-hrátkami. A tak je příjemné se nechat unést Spielbergovým světem a některými momenty

i s velmi zajímavým přesahem. I když bych tedy podotkl, že liška, za kterou je převlečený jeden z ufonů, je tedy pěkně opelichaná. V hlavních rolích hrají Emily Blunt, Josh O'Connor a Colin Firth. A Emily Blunt hraje v tomto filmu velmi zajímavě.

Pro odlehčení ještě zmíním film „Šedá zóna“ od Guye Ritchieho, což je známý režisér akčních filmů s humornou nadsázkou. A je to tedy spíš oddychový film s nepříliš reálnou zápletkou, ale je to velmi svižné a děj je celkem inteligentní a zajímavě zapletený. Takže film vhodný spíše pro odreagování, pokud má někdo tento žánr v oblibě. V hlavních rolích hrají Henry Cavill [kchavl], Jake Gyllenhaal a Eiza González, což je velmi pohledná a herecky schopná Mexičanka.

Rozmarýn

2. července 2026 (zdraví)

Dnes zmíním jednu bylinku, kterou běžně v přírodě nenajdete, protože pochází ze Středomoří a je citlivá na mrazy. Ale přitom je to velmi důležitá bylinka, kterou může každý snadno sám pěstovat i doma nebo venku, a jde ji koupit v květináči v běžných obchodech s potravinami za pár korun.

A mám na mysli rozmarýn lékařský, který jde používat sice i jako běžné koření při přípravě jídla, ale mnohem důležitější je jeho léčebné použití.

A současné teplé léto si bude venku velmi užívat. Takže když zakoupíte teď malý rozmarýnek, přesadíte ho do velkého květináče a dáte ho ven na slunce, tak do podzimu se vám může velmi hezky rozrůst. Na zimu pak stačí dát dovnitř na okno, což má také velmi blahodárné účinky, protože rozmarýn uvolňuje do vzduchu silice a ovoní jimi vzduch, a tyto silice působí občerstvujícím způsobem na naši mysl. A tato rostlina také chrání před

negativními energiemi.

Pro léčebné užívání se nemusíme příliš bát předávkování, protože tím, že se užívá historicky v kuchyni, je jasné, že lze používat opakovaně i v celkem vyšších dávkách.

Rozmarýn povzbuzuje trávení, odstraňuje nadýmání, ale celkově i zvyšuje psychickou a fyzickou kondici, podporuje plodnost, pomáhá i při artritidě a bolestech kloubů a je zajímavé, že nás pozitivně může ovlivnit i epigeneticky, tedy podporovat aktivaci pozitivních genů.

Také má protirakovinové účinky a patří mezi silné antioxidanty, které chrání tělesné tkáně a buňky před škodlivými účinky volných radikálů.

Pomáhá také při léčbě alergií, proti plísním a kvasinkám, pomáhá regenerovat játra a také detoxikovat organismus.

Umí také normalizovat krevní tlak, jak u nízkého, tak i u vysokého, zlepšuje mozkové funkce, pomáhá při demenci a zmírňuje stresy. A to právě jak při užívání, tak ale i při pobytu v prostoru, kde rozmarýn roste.

A mnohé také může zaujmout, že se používá pro podporu růstu vlasů. A pokud máte rostlinku rozmarýnu v blízkosti, tak si můžete rozetřít pár lístků rozmarýnu v porcelánové třecí misce, přilít potom trošku vody a vyrobíme si tak velmi rychle čerstvé vlasové tonikum.

Jan Hus

2. července 2026 (duchovní)

Minule jsme si povídali o tom, jak byli na Velkou Moravu pozváni Cyril s Metodějem, aby se zde šířilo východní křesťanství a abychom se tím zbavili

závislosti na mocenských strukturách západní církve. Jenže Rostislavova nástupce Svatopluka se podařilo Germánům získat na svou stranu. V Čechách sice východní křesťanství přežívalo delší dobu díky Ludmile a jejímu vnukovi knížeti Václavovi, ale jak víme, oba se podařilo prozápadním strukturám zavraždit. A tak se území Čech a Moravy podařilo získat tehdejšímu Vatikánu, i když tehdy samozřejmě žádný Vatikán ještě neexistoval, do sféry svého vlivu.

A to víceméně trvalo až do nástupu Karla IV. na český trůn. Karel IV., který měl velké duchovní nadání, při svém pobytu v Praze brzy pochopil, že České království není jen nějaká lucemburská provincie, ale že v Čechách jsou kořeny něčeho mnohem důležitějšího. A tak, jak měl velmi blízký vztah ke své matce Elišce, tak se i naladil na odkaz svých přemyslovských předků. A pochopil svého předchůdce svatého Václava, že se chtěl věnovat čisté Kristovské víře, která pocházela z východu od Cyrila a Metoděje, a chtěl se tak vymanit z mocenského vlivu Říma.

Ale toto vše dělal politicky velmi chytře. Římu nešlo vzdorovat, všechny kroky dělal v souladu s papežem, ale současně začal z Prahy budovat nové centrum duchovnosti i řízení. Pro tyto kroky potřeboval novou českou inteligenci, a proto v Praze založil novou univerzitu. Z Prahy vzniklo skutečné univerzitní město. Tou dobou měla Praha kolem 40 000 obyvatel a byla srovnatelně velká jako Paříž. Až čtvrtina tehdejších obyvatel přímo souvisela s Karlovou univerzitou. A hlavní zaměření bylo právě na schopnost řízení a duchovnost. Také sháněl po celém světě ostatky svatých. Ne že by to byl nějaký sběratelský koníček, jak je to často záměrně dezinterpretováno. Ostatky svatých vyzařují Kristovo světlo a jejich koncentrováním v Praze v ní posiloval čistou kristovskou energii.

A přestože to byl velmi ambiciózní projekt, za Karlova života se velmi dobře dařil. Po jeho smrti byl jeho syn postaven před tento velký úkol, a přestože nebyl vůbec neschopný, přesto nedosahoval takové výše jako jeho otec. A navíc tehdejší Západ pochopil, kam se vší aktivitou Karel směřoval, a napřel obrovské síly k tomu, aby tento proces zastavil. A jedním z plodů Karlovy snahy byl právě Jan Hus.

Jan Hus byl ve své podstatě následovník Karla IV. Karel IV. se svou aktivitou snažil vlastně Jany Husy vytvořit a současně se snažil i vytvořit vládnoucí královské zázemí. Jenže síla tehdejších „západních“ rozvědek rozjela svou aktivitu na plné obrátky. Kvůli jedné z těchto aktivit přišel k úhoně Jan Nepomucký. Dostal se do velmi ostré špionážní hry mezi dvěma mlýnskými kameny, což pro něj nedopadlo dobře, i když na druhou stranu bychom o něm dnes již nic nevěděli. Václav IV. byl nucen hrát drsnou hru, protože vnímal to velké nebezpečí ze Západu.

Ale tento společensko-politický proces, který Karel IV. rozjel, by se nemohl podařit bez podpory lidu a bez schopných lidových vůdců. A jedním z nich byl velmi schopný a inteligentní člověk – Jan Hus. Svými rétorickými schopnostmi strhl na sebe veřejnost a betlémská kaple se stala ohniskem tohoto hnutí. Jan Hus byl tedy jakýsi pokračovatel Cyrila a Metoděje, svatého Václava a Karla IV.

Ale Západ moc dobře vnímal velké nebezpečí, které se v Praze zrodilo, a do likvidace vzpoury, kterou Jan Hus představoval, napřel obrovskou sílu. Manželka Václava Žofie nebyla ta, která přesvědčovala Václava k Husově podpoře. Naopak Václav potřeboval mít volné ruce a nepodporovat Husa přímo ze svého královského titulu. A tak Žofie plnila jeho přání jako jeho nejbližší osoba.

Jenže Západ se v tomto směru velmi zkonsolidoval a podařilo se mu také získat na svou stranu Václavova bratra Zikmunda, tedy tu proradnou lišku ryšavou. Jan Hus si možná sám nebyl vědom, do jak vysoké hry se zapojil. Nicméně měl velkou podporu lidu i přátel z univerzity a zřejmě to všechno tušil.

Praha se v tu dobu stala po Římu nejdůležitějším centrem ve střední a západní Evropě spolu s Paříží. Jenže Paříž byla s Římem loajální. Praha se s Českým královstvím mohla z vlivu Říma vymanit a husité následně svou neporazitelností celé Evropě předvedli, že toho jsme skutečně schopni. Jenže západním mocenským strukturám šlo o nadvládu nad Evropou tak jako v současnosti a něco takového nechtěli dopustit.

Během husitských válek jsme přišli o dvě třetiny obyvatelstva a méně lidnaté

pohraničí tak postupně začalo osidlovat germánské obyvatelstvo. Na dlouhou dobu se Západu podařilo dostat český národ na kolena. Ale tím tento příběh nekončí. Víme, jak Jan Hus skončil, ale pro nás je důležitý především odkaz, který po sobě zanechal.

Když se podíváme do čtyř artikulů, které vznikly po Husově smrti z jeho učení a definovaly husitské hnutí, tak s nimi nelze než souhlasit. Bylo v nich jednak přijímání pod obojí, což je požadavek opřený přímo o evangelium svatého Jana, a také kritika svatokupectví.

V roce 1457 pak vzniká původní Jednota bratrská, která na rozdíl od katolické církve prosazovala hlavně život v dobrovolné chudobě a izolaci. Odmítali přepych, obchodování pro zisk a hromadění majetku, důsledně odmítali násilí a měli extrémně přísnou církevní kázeň – za hříchy hrozilo vyloučení ze společenství.

Současné protestantské církve, které se k Husovu odkazu hlásí, nemají s Husovým odkazem v podstatě nic společného kromě přijímání pod obojí. K hříchům se chovají naopak mnohem volněji než katolická církev, chudoba je obvykle nezajímá vůbec, k evangelismu se za první republiky hlásila spíše naopak finanční smetánka a různí evangeličtí kněží v současnosti podporují válku proti Rusku mnohem víc než katolíci. Navíc Jan Hus měl velkou úctu k Panně Marii, naopak evangelická hnutí proti ní často otevřeně bojují.

Jan Hus je tak zneužíván jak protestantskými církvemi, které bojují proti katolicismu způsobem, který vůbec tak on sám nemyslel, a současně byl i zneužit komunistickou propagandou, která křesťanství odmítala zcela. A co se tedy stalo s evangelickými církvemi?

Současné evangelické a husitské církve pocházejí z konce 19. a 20. století a hlavní jejich směřování není k duchovnosti tak, jak chtěl Jan Hus a Karel IV., ale naopak k odstraňování duchovnosti směrem k osvícenskému humanismu a zednářství. Odkaz Jana Husa je tak v současnosti mnohem víc zašmodrchaný, než by se na první pohled mohlo zdát. Ale o propojení evangelických církví a zednářství si povíme v některém z dalších tematických večerů na Stanici

Hvězda.

A ještě mimochodem Česká televize, která vybírá poplatky za to, aby ducha naší národní hrdosti rozměľňovala, zplodila k výročí upálení Jana Husa v roce 2015 seriál *Jan Hus* a do hlavní role obsadila Matěje Hádku. Matěj Hádek je skvělý herec, ale na roli Jana Husa se vůbec nehodil. Tento seriál vykreslil Jana Husa jako málo charismatického a vnitřně rozpolceného intelektuála, který vlastně netušil, která bje. Oproti němu Jan Hus ztvárněný Zdeňkem Štěpánkem v roce 1954 charismatický je a vykreslení z 50. let je mnohem zajímavější než to, co předvedla Česká televize současnosti.